УДК 327.35:351.005.1(4ЄС)

В. Баштанник

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАДДЕРЖАВНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ (НА ПРИКЛАДІ ЄС)

Проаналізовано проблемні питання формування ефективних механізмів наддержавного співробітництва на прикладі Європейського Союзу. Визначено особливості впровадження управлінських механізмів у системі наддержавного управління з урахуванням особливостей розвитку сучасної зовнішньої політики ЄС. З позицій наукового аналізу досліджено особливості процесу європеїзації управління як самостійного чинника модернізації державного управління.

Ключові слова: державне управління, механізми державного управління, принципи управління, зовнішній вимір управління, європеїзація.

У програмі економічних реформ Президента України на 2010 – 2014 рр. "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава" (далі – Програма) визначено, що серед основних проблем, які перешкоджають інтеграції України у світовий економічний простір є низька ефективність підготовки до інтеграції України в Європейський Союз (далі – ЄС) та низька ефективність залучення та використання зовнішньої допомоги. У Програмі визначено, що індикатором успіху стане укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Із цією метою в Національному плані дій на 2012 р. щодо впровадження Програми, запропонований важливий перший крок, який передбачає затвердження Кабінетом Міністрів України програми з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Проте, в Національному плані дій на 2012 р. не передбачений другий важливий крок – використання механізмів інституційної розбудови, які є доступними для України в рамках Європейської політики сусідства.

Сучасні європейські організації є формою як політичних, так і економічних взаємодій в межах загальноєвропейського простору, що утворюються на основі договорів, в яких визначено їх сферу діяльності [1]. Актуальним завданням науки державного управління виступає дослідження європейської інституціональної системи, що характеризує феномен європейського інтеграційного процесу в системному вигляді. Адже інтеграційний процес на європейському континенті, насамперед, означає для європейських країн подальше політичне та інституціональне зближення з ЄС та еволюційне просування до кінцевої мети – інтеграції України до Європейського Союзу, адаптування національного законодавства до норм ЄС та Ради Європи як ключового інтеграційного елементу, як одного з основних складових європейської системи безпеки

Важливі підходи та аспекти дослідження сучасних інтеграційних процесів висвітлені у працях Ф. Барановського, С. Білої, Т. Бутирської, В. Буткевича, Р. Войтович, І. Грицяка, В. Денисова, В. Кременя, А. Лавренчука, О. Малиновської, Л. Прокопенка, С. Савкова, Г. Ситника, Б. Шевчука та інших. За цього недостатньо розкритими напрямами наукових досліджень виявились власне розкриття проблематики інтеграційного процесу як феномена наддержавного управління, зовнішня обумовленість процесів реформування державного управління в Україні,

політико-правова сфера реалізації європейського інтеграційного процесу в межах національної держави тощо.

Авторські наукові дослідження досвіду європейського управління в контексті теоретико-методологічного аналізу сутності й особливостей інтеграційного процесу [2, 3] дозволяють прогнозувати подальший розвиток державотворчих процесів в Україні в контексті зовнішньополітичного курсу на європейську інтеграцію та внутрішньополітичного концепту "ефективної держави", визначати умови політичної, економічної та соціальної стабільності, формувати дієві механізми реформування державного управління. Практика сучасної зовнішньополітичної діяльності кожної держави потребує ґрунтовного опрацювання комплексу теоретичних і прикладних проблем, які пов'язані з розвитком системи міжнародних відносин. Це також здійснюється з метою найбільш повного використання міжнародного статусу країни для вирішення зовнішньополітичних цілей згідно з національними інтересами держави. Незалежна Україна прагне взаємовигідного співробітництва, мінімізації залежності від інших країн, забезпечення власної безпеки через безпеку інших, проголошує пріоритет права у зовнішній політиці та безумовне виконання міжнародних зобов'язань, засуджує "подвійні стандарти" в міжнародних відносинах.

Мета статті полягає у встановленні особливостей формування механізмів наддержавних інтеграційних процесів у межах ЄС відповідно до сучасних завдань державного управління, визначених політикою інституційної розбудови ЄС. Це важливе завдання для України, оскільки підписання Угоди про асоціацію передбачатиме впровадження європейських стандартів через імплементацію взятих нових зобов'язань. Повноцінне виконання зобов'язань зумовлюватиме підвищення вимог до державного апарату та значного посилення його інституційної спроможності.

На сьогодні сталі демократичні перетворення у сучасній Європі неможливо розглядати у відриві від процесів інтеграції, формування наддержавних інститутів управління суспільними процесами, єдиних правових засад розвитку національних держав, механізмів захисту прав і свобод людини, конституювання концептуальних засад інтеграції (наднаціоналізму, міжурядовості, федералізму, субсидіарності). Власне, європейський інтеграційний процес у широкому розумінні являє собою, по-перше, поєднання економічних, політичних, соціальних і гуманітарних чинників наднаціонального управління; по-друге, формалізацію механізму наднаціонального управління через "спільні політики"; по-третє, інституціоналізацію наднаціонального (наддержавного) управління через діяльність наднаціональних міжурядових структур (Рада Міністрів, Європейська комісія, Суд ЄС) та наддержавних представницьких структур (Європейський парламент); по-четверте, імператив положень договорів про Європейський Союз; по-п'яте, верховенство європейського права, особливо з позицій забезпечення прав і свобод людини.

ЄС виник із федеративною спрямованістю, проте базується на засадах міжнародно-правових форм та інструментів. За цього відповідно до джерел, форм і методів правотворчості і правозастосування, механізмів захисту юридичних норм тощо у Європейському Союзі виникла особлива самостійна правова система, відокремлена від міжнародного публічного права, втім відмінна й від національного права країн-членів. Отже, в рамках ЄС конституйований певний формат правового регулювання відносин між рівнями влади, інститутами влади, механізмами влади,

що в організаційному плані засадничо впливає на системи державного управління країн-членів.

Отже, доцільно виокремити такі твердження:

– управління Європейським Союзом здійснюється через єдину наднаціональну систему інститутів та органів, рішення яких мають зобов'язальну силу для громадян, юридичних осіб, органів влади національного та субнаціонального рівня, країн-членів загалом;

– у межах ЄС шляхом прийняття угод у 1993 – 2004 рр. сформовано унікальну наддержавну правову систему, що базується на принципах верховенства права ЄС, прямої дії норм права ЄС (за цього норми права ЄС самостійно характеризують наднаціоналізм як явище у світовій політиці, а верховенство права значно посилено інтегрованістю правових норм Організації Об'єднаних Націй, ЄС, Ради Європи і Організації з безпеки і співробітництва в Європі;

– ЄС створив чітко скоординовану правоохоронну систему, до якої належать співробітництво судових органів і поліції у кримінально-правовій сфері, діяльність Європолу, Євроюсту разом із функціональною трьохрівневою структурою судових органів;

– політичний фактор реалізовано в системі наддержавного співробітництва через участь політичних партій у виборах до Європарламенту, в межах якого діють "наднаціональні" за суттю політичні групи як фактор існування "європейського громадянського суспільства";

– зовнішній фактор реалізовано у системі наддержавного співробітництва через механізм спільної зовнішньої політики й такий інструмент як діяльність Верховного комісара з питань спільної зовнішньої політики і політики безпеки, також формується структура і концепція наддержавних структур військового управління й на часі – розробка концепції Збройних сил ЄС;

– управлінські схеми й делеговані повноваження інститутів ЄС формують підгрунтя до сприйняття ЄС як наддержавного утворення з федеративним устроєм. Сама процедура прийняття рішень, рівень їх прийняття та політична відповідальність за їх реалізацію свідчать про виключну компетенцію структур управління ЄС.

Ст. 6 Договору про Європейський Союз зазначала, що засадничими принципами ЄС є спільні принципи всіх держав-членів – свобода, демократія, шанування прав людини та основних свобод, верховенство права; за цього ЄС шанує національну ідентичність держав-членів. Водночас, інструментами реалізації принципу наднаціоналізму в управлінні на рівні інститутів ЄС у ст. 12 зазначено: по-перше, визначення принципів, головних настанов спільної зовнішньої та безпекової політики; по-друге, напрацювання спільних стратегій; по-третє, ухвалення спільних дій; по-четверте, ухвалення спільних позицій, зміцнення систематичної співпраці країн-членів у провадженні політики [4]. Б. Лессер, аналізуючи роль глобалізаційного фактору під час формування нових політичних інститутів, наголошує на інтенсифікації інтеграційних процесів через збільшення міжнародних потоків капіталу, зростання конкуренції, а також значну втрату політичної автономії окремими країнами-членами інтеграційних економічних об'єднань [5]. Водночас, напрямом розвитку євроінтеграційного процесу виступає залежність подальшої еволюції ЄС від дотримання країнами ЄС "спільного доробку" ("acquis communitaire"), напрацьованої законодавчої бази діяльності структур ЄС, зокрема – спільних політик Європейського Союзу. І недаремно В. Кернз, включає до системи

“acquis communitaire” базові угоди і документи, відповідне законодавство, судові прецеденти й квазі-судові рішення, юридично незобов’язальні акти [6].

Ґрунтовні дослідження розвитку глибинних процесів розвитку євроінтеграційних процесів на сучасному етапі реформування всієї системи управління українською державою є важливими, насамперед, для розуміння тенденцій та напрямів розвитку управління політичними та соціально-економічними процесами, розбудови власної економічної стратегії та формування адекватної державної політики. Маастрихтська угода, на думку Т. Фадєєвої, відновила в новій формі федералістський підхід до управлінської побудови ЄС, інтегрувала в концепцію федералізму принцип субсидіарності, сам принцип федералізму надзвичайно сильно вплинув на систему управління ЄС. А загалом, вважає Т. Фадєєва, об’єднана Європа запропонувала концепцію поєднання двох принципів – цивілізаційного й федералістського, остаточно так і не вирішивши проблему взаємовідносин західного та східного світоглядних орієнтирів [7]. Доцільно зазначити, що політична інтеграція – це сукупність політичних процесів, спрямованих на консолідацію, об’єднання суспільства, політичних структур або етносів у рамках однієї держави чи кількох держав для протидії внутрішнім і зовнішнім деструктивним чинникам [8]. Існують чотири стадії політичної інтеграції: 1) інституційна інтеграція стосується запровадження практики колективного ухвалення рішень групою країн (спільні інституції необхідні для розвитку та адміністрування правил і регулювання, яких потребує економічна інтеграція); 2 інтеграція державної політики полягає у мірі відповідальності за проведення політики на вищому наддержавному рівні, або політики, що спільно здійснюється чи координується на кількох рівнях; 3) інтеграція ставлень пов’язана з підтримкою регіональної інтеграції громадськістю і політичною та економічною елітами; 4) інтеграція безпеки визначається як “спільна безпека”, що грунтується на ненасильницькій взаємодії держав.

Унікальність цього механізму в тому, що він дозволяє досягти компромісу між (відносно) сильними та слабкими державами, а також загалом балансує різноманітні групи впливу в середині кожної з країн [9]. Особлива увага до цього механізму приділяється ще й тому, що в сучасному світі вагомий вплив на розвиток міжнародних відносин чинять процеси глобалізації. В. Никонов виділяє такі її найосновніші наслідки: недержавні економічні і політичні суб’єкти беруть на себе ті владні функції, що раніше належали державі; державні кордони стають все більш умовними; суперечливим є вплив на розвиток демократичних інститутів; розмиваються межі зовнішньої і внутрішньої політики держави, трансформується розуміння політики безпеки; глобалізація сама по собі не впорядковує систему міждержавних відносин (як багато хто вважав раніше). Проте, водночас зберігається значення великих держав, та й інші національні держави не втрачають своїх можливостей претендувати на лідерство; держави більш активно залучаються до вирішення глобальних проблем; держави вимушені переформатовуватися, щоб не втратити конкурентоспроможності у світі, що глобалізується (наприклад, підвищуються вимоги до компетенції державного керівництва); активізуються прагнення держав зі створення системи глобального управління [10].

Відповідаючи на виклики сучасності, ЄС трансформується до конструювання більш гнучкого об’єднання з елементами політичного співробітництва не тільки між окремими країнами, але і угрупуваннями країн. За цього виникають питання, які мають вже політико-культурне спрямування, адже окремі європейські країни

прагнуть залучати до співпраці своїх стратегічних партнерів, які є не тільки країнами ЄС, але і традиційно не вважаються європейськими. Раніше вважалося, що кордони Європи є, водночас, і кордонами західної цивілізації (схожого способу життя, економічного ладу, подібних державно-політичних і правових моделей, психології, традицій і звичаїв). Тепер науковці наголошують на тому, чи можливо в сучасних умовах взагалі ставити знак рівності між поняттями "Європа" та "Європейський союз", адже майбутня Європа не буде ні по-справжньому єдиною, тобто унітарною чи федеративною, ні Європою національних держав, пов'язаних між собою чимось на зразок конфедеративних відносин, а "Європою регіонів". Саме на цей рівень перейде більша частина повноважень, що зосереджені нині в компетенціях національних урядів і органів ЄС [11].

Дещо протилежний підхід пропонує ще один дослідник міжнародних відносин в європейському регіоні М. Емерсон. Відповідно до цього підходу, "Велика Європа" як концептуалізація окремішних зон спільної європейської політики між ЄС та рештою близьких сусідів (демократії і прав людини; освіти, культури і досліджень; торгівлі та ринку; валюти; інфраструктури та мереж; правосуддя і внутрішньої безпеки; зовнішньої безпеки) з'являється в політичному просторі через трансформацію слабкої поки "Європейської конференції" у структуровану "Пан'європейську конференцію" на чолі з Координаційною групою в складі ЄС, Росії та кількох держав – не членів ЄС, які належали б до неї на ротаційній основі. Пан'європейська координаційна група могла б також очолювати роботу окремих координаційних груп по кожній зі сфер загальної політики. Географічні межі поширення "Великої Європи", згідно з М. Емерсоном, охоплюють всю територію, яку, беззаперечно, можливо віднести до поняття "Європа", тобто ті держави, які дотримуються загальних основоположних політичних цінностей і норм. Те, що в документі Єврокомісії стосовно "Великої Європи" опинилися регіони Середземномор'я і Близького Сходу, М. Емерсон вважає не зовсім вірним. На його думку, це просто одні з пріоритетних напрямків співробітництва ЄС, а якщо деякі окремі країни Середземномор'я мають намір бути залученими до системи європейських цінностей, їм може бути запропоноване асоційоване чи, в окремих випадках, повноправне членство [12].

Напрацювання системних характеристик нинішнього розширення ЄС відбувається, на думку К. Воронова, у принципово відмінних від попередніх етапів умовах. По-перше, на сьогодні процеси поглиблення інтеграції й географічного наближення відбуваються одночасно, й вживається визначення "подвійне розширення". По-друге, масштаби розширення є найбільшими за історію ЄС, тим більше що країни мають досить різнорівневу економіку. По-третє, відбувається процес внутрішньої трансформації ЄС. Як зазначає К. Воронов, сучасний етап розширення має два узагальнених варіанти розвитку: перший – проведення найбільш небезпечного "інтеграційного проекту" через ризик нестабільності, другий – розширення, безумовно, виступає як напрям розвитку ЄС, посилення світового статусу, зростання ресурсного потенціалу [13]. Незаперечним є той факт, що розширення спрямоване на посилення європейської ідентичності країн Центрально-Східної Європи, ствердження права та свобод.

Х. Уоллес розглядає європейську інтеграцію як західноєвропейський чинник прояву загального процесу глобалізації [14]. Але, за цього він свідомо звужує аналіз передумов інтеграції, фактично переводячи історико-теоретичний аналіз у контекст аналізу лише інтеграційних комунікацій. Об'єктивною стороною сучасних

інтеграційних процесів є посилення регіонального аспекту наднаціональних союзів. Регіоналізм, що виступає невід'ємною складовою економічного союзу, на різних історичних етапах проявляє себе як засіб прискорення або гальмування внутрішнього розвитку. В. Іноземцев зазначає, що сам процес інтеграції актуалізував декілька проблем: по-перше, щодо перспектив вдалого завершення інтеграційного проекту; по-друге, щодо інституціоналізації, отже, визначення форм адміністративного устрою співтовариства, й тим більше, питань єдиного громадянства; по-третє, щодо потенціалу ЄС й можливості адаптації досвіду ЄС, а взагалі – й доцільності цього [15]. Важливо зазначити, що інтегративна ідеологія ЄС з філософської точки зору базується на двох концепціях: ідеї єдиного європейського дому та теорії економічної інтеграції. Концепція єдиного (спільного) європейського дому (як переважно політична концепція), перебуваючи у стадії постійної розробки, визначає утвердження на Європейському континенті надійної системи безпеки життя народів на основі розуміння спільності їх долі.

Створення державами Європи власного інтеграційного об'єднання зайняло досить тривалий період часу, проте досі значна кількість дослідників як одну з основних особливостей ЄС виокремлюють його наднаціональну (наддержавну) природу як інституційного утворення. Попри унікальну інтегративну структуру зростання ролі ЄС на світовій політичній арені, економічний ефект завжди був більш значущим питанням, порівняно з дослідженням внутрішньої специфіки його функціонування. Якщо звернутися до самого поняття "інститут", то найчастіше за все він розуміється як організація, орган, асоціація і т. д., тобто певним чином організоване об'єднання людей. Саме тому донедавна апріорною істиною у контексті міжнародних відносин було твердження, що лише держава може визначатися тим утворенням, який взагалі може досліджуватися в інституційних параметрах. Більше того, досить довгий час саме держава вважалася найвпливовішим агентом макрополітики і лише у 90-х рр. XX ст. міжнародні та міжурядові організації остаточно утвердилися в політичній науці як такі, що здатні виступати в міжнародних відносинах на рівні з державою.

Такий феномен можливо розглядати як результат взаємодії "політичної субстанції" та "політичної інституції", коли спершу реальні відносини складаються в неофіційну в правовому плані інституційну структуру, яка лише згодом стає реальним інститутом політичної системи. Отже, зв'язок можливо спостерігати і на мегаполітичному рівні на прикладі формування інститутів ЄС, де фактично склався новий баланс сил і особлива система відносин між суверенними носіями державної влади та новоутвореним загальноєвропейським полюсом впливу. Важливо зазначити, що інтегративна ідеологія ЄС з філософської точки зору базується на двох концепціях: ідеї єдиного європейського дому та теорії економічної інтеграції. Концепція єдиного (спільного) європейського дому як, насамперед, політична концепція, перебуваючи у стадії постійної розробки, визначає утвердження на Європейському континенті надійної системи безпеки життя народів на основі розуміння спільності їх долі. Втім, з точки зору закономірності розвитку управлінських механізмів елементи наднаціоналізму у процесі поглиблення інтеграції розвиваються і розширюються. Саме тому врахування глибинних процесів розвитку євроінтеграційних процесів на сучасному етапі реформування управління є важливим, передусім, для розуміння тенденцій та напрямів розвитку національного механізму управління політичними та соціально-економічними процесами,

розбудови власної економічної стратегії та формування адекватної державної політики.

Висновки

Формування базових засад державно-управлінської діяльності в умовах трансформації складної системи наддержавних, національних, регіональних та самоврядних структур управління в Українській державі виступає важливою складовою процесу демократизації суспільних відносин, імплементації європейських принципів взаємодії органів влади різних рівнів, інтеграції концептуальних засад організації і розподілу владних повноважень. У системі наддержавних інтеграційних процесів державне управління, державно-управлінські відносини, державно-управлінська діяльність набувають нових характерних ознак, посилюється суб'єктність такої діяльності, виокремлюються засади та напрями діяльності. Отже, доцільно визначити три напрями формування інтеграційних процесів, які одночасно мають виступати напрямами подальших наукових досліджень: право ЄС як найвищий зміст євроінтеграції; спільний економічний простір в Європі як прояв сталої дихотомії "політика – економіка"; формування європейського цивілізаційного простору в контексті принципів демократії та гуманізму. Всі інші підходи до визначення імперативу інтеграції є певною комбінацією цих трьох першооснов, однак за будь-яких умов формалізація наддержавного управління в межах ЄС неможлива без одного із наведених вище факторів. Отже, раціоналізація управління в системі "право – економіка – демократія" у рамках ЄС здійснюється постійно, адже розвиток одного з елементів цієї системи спонукає до оптимізації розвитку інших. Саме інкорпорація політичних, економічних, соціальних і гуманітарних чинників характеризує сучасний європейський інтеграційний процес.

Завданням формування організаційно-правових механізмів державного управління в Україні є приведення системи влади у відповідність до європейських стандартів управління, з урахуванням національних інтересів, процесів структурування наднаціональних систем. Характерною ознакою трансформації управління на всіх рівнях адміністрування на сучасному етапі державотворення є вплив зовнішньополітичних факторів, наднаціональне спрямування розвитку системи державного управління.

Література

1. Шевчук Б. М. Європейські принципи державного управління та місцевого самоврядування / Б. М. Шевчук // Актуальні проблеми державного управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції [Текст]. — Вип. 15 / за заг. ред. В. П. Горбуліна. — К. : Євроатлантикінформ, 2005. — С. 220—226.

2. Баштанник В. Управління в системі наддержавних інтеграційних процесів в Європі: теоретико-методологічні засади / В. Баштанник // Вісник НАДУ [Текст]. — К. : НАДУ, 2006. — № 3. — С. 302—307.

3. Баштанник В. Реалізація принципу наднаціоналізму в системі наддержавних інтеграційних процесів: суб'єктність інституту прав людини / В. Баштанник // Актуальні проблеми державного управління [Текст] : зб. наук. пр. — № 1. — Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2007. — С. 35—42.

4. Конституційні акти Європейського Союзу. Договір про запровадження Конституції для Європи [Текст] / за заг. ред. Т. Качки ; [пер. укр. мовою]. — К. : Центр європейського та порівняльного права, 2004. — С. 24.

5. Європейська інтеграція та Україна [Текст] : монографія / за заг. ред. І.

В. Розпутенка. — К. : К.І.С., 2002. — С. 8—26.

6. Кернз В. Вступ до права Європейського Союзу [Текст] : навч. посіб. / В. Кернз ; пер. з англ. В. С. Ісакович. — К. : Знання, 2002. — 381 с.

7. Фадеева Т. Федералистская модель ЕС: концепции и практика / Т. Фадеева // Мировые экономические и международные отношения [Текст]. — № 6. — 2000. — С. 24—33.

8. Політологічний енциклопедичний словник [Текст] / за ред. Ю. Шемшученка, В. Бабкіна. — К. : Генеза, 1997. — С. 144.

9. Зуев В. Н. Механизм ЕС как модель для глобальных институтов / В. Н. Зуев // Вестник Международных организаций: образование, наука, новая экономика [Текст]. — 2009. — № 2. — С. 127—130.

10. Никонов В. Глобализация и государство. Тезисы к докладу СВОП [Электронный ресурс] / В. Никонов. — Режим доступа : www.nasledie.ru/global/17_1/article.php?art=14.

11. Шимов Я. Восток Европи? Расширение Европейского Союза: вопросов больше, чем ответов [Электронный ресурс] / Я. Шимов. — Режим доступа : www.magazines.russ.ru/logos/2004/1/shim3.html.

12. Емерсон М. Інституціоналізація Великої Європи [Електронний ресурс] / М. Емерсон. — Режим доступу : www.ceps.eu/ua/ceps/download/918.

13. Гавриков Д. Европейский союз как территория противоречий / Д. Гавриков // Мировые экономические и международные отношения [Текст]. — 2004. — № 12. — С. 88—95.

14. Wallace H. Policy-making in the European Union [Text] / H. Wallace, W.Wallece. — Oxford : Oxford University Press, 1998. — P. 12—15.

15. Иноземцев В. В поисках идентичности: европейская социокультурная парадигма / В. Иноземцев, Е. Кузнецова // Мировые экономические и международные отношения [Текст]. — 2002. — № 1. — С. 3—23.

V. Bashtannyk

CONCEPTUALIZATION OF MECHANISMS OF TRANSFORMATION OF OVERSTATE INTEGRATION PROCESSES (ON THE EXAMPLE OF THE EU)

The issues of creating effective mechanisms of overstate cooperation on the example of the European Union are analyzed. The features of administrative mechanisms introduction in the overstate control system taking into consideration the peculiarities of modern foreign policy development of the EU are determined. From the point of scientific analysis the characteristics of the process of Europeanization of management as an independent factor of modernization of public administration are investigated.

Key words: public administration, mechanisms of public administration, principles of governance, external dimension of governance, Europeanization.